

Dries Verhoeven over Wanna play? (Liefde in tijden van Grindr)

Met de opkomst van dating-apps als Grindr en Tinder tekent zich een nieuwe revolutie af: een vrijblijvende date is verkrijgbaar zonder ons huis te verlaten. Als we onszelf goed weten aan te prijzen, met de juiste slogan en een sexy selfie, hebben we toegang tot een oneindige reeks beschikbare mannen en vrouwen. Door de alomtegenwoordigheid van het internet is de snelle bevrediging overal dicht in de buurt. En daarmee moeten we een continue keuze maken tussen twee behoeften, die aan onmiddellijke bevrediging en het verlangen aan levenskwaliteit. Hoe bereik je het laatste als direct rendement zo makkelijk verkrijgbaar is? In *Wanna play?* gaat Dries Verhoeven op zoek naar antwoorden.

In onderstaande tekst geeft hij inzicht in zijn eigen ervaringen met het medium en beschrijft hij wat hij met het project hoopt te bereiken.

Een bekentenis

Ik ben 39 jaar oud, kunstenaar en over het algemeen zorgeloos praktiserend homoseksueel. Ik koester een grote liefde voor het avontuur. Als ik me niet in een relatie bevind, stort ik me met enthousiasme in nieuwe mogelijkheden op flirt en seksgebied. De afgelopen jaren vond ik mezelf dan ook regelmatig terug op Grindr en andere apps voor homoseks-dating. De eerste kennismaking met de applicatie was grandioos. Ik had het gevoel in een snoepwinkel rond te lopen. Ik scrolde door de foto's van mijn homoseksuele buurmannen, soms blokkeerde ik de Aziatische, vrouwelijke en dikkere jongens en bleef over met de zuid Europese goed gebouwde types. Binnen de kortste keren zaten behoorlijk aantrekkelijke mannen bij me op bed, mannen die niets anders wilden dan mijn seksuele fantasieën bevredigen, en daarna weer –hup- terug naar huis vertrokken. Easy as that. Niet de pijnlijke uitleg dat je op iemand wél je seksuele fantasieën wilt projecteren, maar hem toch echt niet kunt voorstellen naast je in de bioscoop of bij het jaarlijkse kerstdiner van je ouders.

Het was spannend als een eerste bezoek aan de pornovideotheek en makkelijk als een halfuurtje boodschappen doen in de Albert Heijn. Bovendien betekende het een behoorlijke *boost* voor mijn eigenwaarde. Ok, het was teleurstellend dat de best gebouwde en jongere jongens niet altijd reageerden op mijn berichtjes, maar over het algemeen lag ik toch nog behoorlijk goed in de markt, zo bleek. Ik (of beter gezegd: de verzameling selfies die ik zorgvuldig had geselecteerd in combinatie met een reeks niet al te diepgravende catchy statements) bleek veelal in staat als projectievlak te dienen voor hun fantasieën. Soms zelfs rijkte mijn interesse voor een man verder dan de oppervlakte van zijn lichaam. Een kort geluksgevoel maakte zich dan van me meester. Een tweede ontmoeting met dezelfde persoon was uitzonderlijk.

Ik raakte eraan verknocht. Grindr veroverde een plek in de sociale administratie die zich afspeelde onder de knoppen van mijn I-Phone. In de verloren momenten in de metro, in de rij bij de supermarkt of wachtend in een café op een afspraak werkte ik het rondje sociale media af, de berichtjes op Facebook, Whatsapp, Grindr, Scruff, GayRomeo beantwoordend. (En nadat ik de carrousel had doorlopen, weer van voren af aan, antwoorden op mijn berichtjes hadden zich al weer aangediend.) Het verloor de avontuurlijke glans van het eerste uur, maar de

spanning bleef. Een saai moment vulde ik met de belofte van een mogelijke real life contact. Op de fiets bleef ik doortypen, één oog gericht op het verkeer en één op de icoontjes op mijn telefoon.

Er begon iets te knagen. Het was ondertussen vijftien jaar geleden dat ik uit de kast was gekomen. Voor het eerst sinds jaren had ik weer het gevoel iets geheim te houden voor mijn vrienden. Was het de promiscuïteit waar ik me voor schaamde, of de versie die ik toonde van mezelf? Voor een internationaal kunstenaar waren mijn berichtjes toch behoorlijk infantiel en weinig origineel.

Ik bedacht me dat het meestal niet de seks was waar ik naar op zoek was, maar eerder de bevestiging die de seks me bood. De riedeltjes van de verschillende apps werkten als schouderklopjes, een inkomend berichtje betekende interesse. Ik voelde me als een puber die goedkeuring nodig heeft van zijn klasgenoten en zich daarom aanpast aan hun regels en jargon. In minder dan een half jaar tijd waren mijn tekstjes versimpeld tot one liners als “Hey there” en “What’s up?”, mijn foto’s toonden niet de man die ik was, maar eerder een slechte imitatie van de torso-foto’s die gangbaar waren. Dries Verhoeven meets Justin Timberlake meets Jeff Stryker. Iedereen die de App langer dan een week heeft gebruikt zal zich herkennen in de neiging. Het is schier onmogelijk je niet te presenteren als een zorgeloze no strings attached man, als je erachter komt dat dat aanzienlijk meer interesse wekt dan een complexere versie van jezelf.

Veelvuldig trof ik mannen aan die zonder enig doel op de App leken rond te zwerven. Ze hadden wel interesse maar ook weer niet. Op het laatste moment zeiden ze afspraakjes af of melden dat ze gewoon “bored” waren. Steeds vaker kreeg ik het gevoel dat ze geen woorden konden vinden voor wat ze zochten, als ze dat al wisten.

De mannen die ik wel ontmoette waren de trofeeën van mijn digitale jacht. Hoe dichter hun uiterlijk een ideaalbeeld benaderde, hoe hoger hun waarde op de denkbeeldige ranglijst die ik van hen en van mijn eigen prestaties bijhield. De seks was niet het einddoel, het was een aangename activiteit ter besteding van onze waarde op de Grindr-markt. Het enige wat nog ontbrak was een vriendelijk emailtje van de organisatie om de man na de seksuele daad te “ranken”. (Het laatste taboe in datingland. Ik denk niet dat het lang duurt voordat iemand het in de markt zet.)

Grindr had me meer seks gegeven dan ooit tevoren, maar ze was ontdaan van elke vorm van intimiteit, het was de stilzwijgende afspraak dat wij gebruikers onze porno-fantasieën op elkaar mochten loslaten.

Ik voelde me een oppervlakkige afgeleide van mezelf, een man die in staat was tot het vervullen van vele seksuele fantasieën, maar uiteindelijk steeds minder vaak met een onbekende naast hem in de bioscoop zat en al jaren niemand meer had meegenomen naar het kerstdiner met zijn ouders. Grindr hield een goed gesprek met mezelf over mijn relationele toekomst op afstand. Een schamel substituut, maar goed genoeg om niet te vereenzamen. Ik besloot de verschillende apps van mijn telefoon te verwijderen.

Een nieuwe kast?

Ik keerde terug naar het uitgaansleven, naar de kroegen en feesten waar ik een paar jaar geleden mijn tete à tetes opdeed. Daar kwam ik tot de conclusie dat ik niet de enige was die aan Grindr verknocht was geraakt. In Amsterdam zag ik hoe de homowereld langzaam leeg liep. Een aantal kroegen was gesloten, er werden minder gay-feesten georganiseerd. Bekenden van me gaven aan niet meer uit te gaan, omdat het thuis via de I-Phone makkelijker was een man te ontmoeten. Je hoefde niet eerst een avond lang bier te drinken voor je op iemand afstapte, het had het flirten vereenvoudigd en goedkoper gemaakt. Interesse tonen was makkelijker dan ooit te voren, een afwijzing was minder pijnlijk.

In homokroegen zag ik hoe jongens in de hoek van de ruimte even snel hun Grindr berichtjes checkten. De daadwerkelijke ruimte was gevuld met mannen, maar het benaderen van hun digitale evenknie was met minder risico's omgeven.

Verbeelde ik het me of was de homo-wereld minder flirterig geworden? Hadden jongens minder lef gekregen? Had hun telefoon het mogelijk gemaakt hun seksuele eigenaardigheden alleen nog te tonen in de wereld van het internet? Ik zag mezelf geconfronteerd met een generatie homo's die in het openbaar weer stiekem deed over hun verlangens, in lichte paniek gerakend als het geluidje van de App voor anderen te horen was. En stelde me de vraag: Kruipen we in een nieuwe kast? Schamen we ons ten op onze heteroseksuele vrienden en familie voor onze nieuwe manier van ontmoeten?

Waren onze kroegen niet lange tijd ook een manier om onszelf zichtbaar te maken in de hetero-normatieve wereld? De zgn. Gay village had queerness vanaf de jaren '80 een plek gegeven in het openbare leven en daarmee ook geplant in het bewustzijn van de heteroseksuele buurvrouw, autochtoon of allochtoon. Was het een stap terug in de homo-emancipatie dat we nu weer in onzichtbaarheid onze seksuele verlangens vervulden? De parkeerplaats was toch ook altijd een plek geweest voor zielige getrouwde mannen die hun geaardheid nog niet helemaal hadden geaccepteerd? Of betekende het dat de emancipatie juist was volbracht: We hadden het niet meer nodig om onszelf met bombarie te onderscheiden van de massa, onze geaardheid was iets dat alleen betrekking had op ons gedrag in de slaapkamer? Ik kon er geen duidelijk antwoord op formuleren.

Wel wist ik dat het voor mezelf ooit een belangrijke fysieke daad was geweest om de drempel van een homokroeg over te gaan. Ik had er mezelf, de mensen in de straat en de mannen binnen getoond dat ik onderdeel was van hun gemeenschap. Einde aan 18 jaar schaamte en omzichtig gedrag. De tegenwoordige homoseksuele puber kan zijn geaardheid door de App langer verborgen houden.

Zou hij op zijn telefoon een gemeenschap vinden die hem welkom heet, en zelfvertrouwen geeft, een plek waar hij ook kwetsbaar mag zijn? Ik durfde het te betwijfelen: Mijn eigen gedrag en dat van anderen was toch vooral gericht geweest op het zo efficiënt mogelijk vinden van een snelle fuck.

Mijn dystopie

Ik werd bevangen door een angstbeeld: Het beeld van homomannen die alleen nog hun wederzijdse honger naar seksuele bevestiging konden vervullen, maar niet meer in staat waren tot intimiteit. Overgeleverd aan een tool die ze aanjaagde zich als zorgeloze pornosternen te presenteren. Ik zag miljoenen mannen voor me die bezig waren met het opbouwen van een image, zorgvuldig geconstrueerd rond de symbolen en wetten van Grindr. Een verlangen naar liefde was verdacht. Teleurstelling bestond niet in deze wereld. (“No interest? No worries”). Ik zag onaantastbare mannen voor me, mannen die zich perfect staande konden houden, maar zichzelf niet meer met elkaar konden verbinden. Het klinkt niet erg sexy maar intimiteit kun je, denk ik alleen tonen als je niet beoordeeld wordt. Het bestaat bij de gratie van overgave: Hoe lever je je over aan iemand als er 200 nieuwe beloftes op je staan te wachten in je telefoon? Hier toont zich denk ik de pijnlijke beperking van het medium.

In mijn grootste dystopie was de homowereld door dit soort tools veranderd van een gemeenschap in een supermarkt. Mannen zagen elkaar alleen nog als concurrenten en consumenten van elkaars seksuele potentieel. Zoals Michel Houellebecq tien jaar geleden al verwoordde was de seksuele verbinding niet langer het hoogste goed, maar stond ze ten dienste aan iets hogers: Het verkrijgen van het perfecte image, sterven in de overtuiging dat je de meest begerenswaardige mens op aarde bent.

Ik heb geen enkele moeite met vrije seks. Ik denk dat het bordeel, de darkroom en de cruising area ons hebben bevrijd van een seksuele moraal die niet de onze is. Het is geweldig dat er plekken in de wereld zijn waar we allereerst seksuele wezens mogen zijn. (Het bewijst de wereldvrede denk ik een grote dienst.) Mijn dystopie lag erin dat de seksdate-app een monopolie positie zou verkrijgen in het dagelijks bestaan van de homoseksueel. Dat onze zoektocht naar een diepere vorm van contact alleen nog zou kunnen plaatsvinden via dit medium, als een darkroom waar mannen niet op zoek zijn naar seks, maar hun verlangen aan liefde ermee verhullen. Ik denk dat er iets mis is als homomannen elkaar wel durven vertellen dat ze een vuist in hun kont willen voelen, maar elkaar niet meer durven uitnodigen voor een etentje.

Cut the crap

Maar: Hey! Dit kon toch niet het geval zijn. We hadden ons toch allemaal lange tijd geleden bevrijd van de normen van een wereld die niet de onze was. We zouden onze identiteit toch niet 1,2,3 voegen naar een nieuw formaat? We hadden ons toch niet eerst 18 jaar voorgedaan als heteroseksueel om nu een nieuw toneelstukje op te voeren (staand voor de spiegel, I phone in de hand, onverschillig starend naar onszelf op het scherm)?

Iedere nieuwe uitvinding, van de boekdrukkunst tot de televisie, was ooit gepaard gegaan met geleuter over verloren waarden; de cultureel pessimisten zijn onder ons. En als het al zo was dat homo's zich nu massaal verstopten achter een voorgeschreven image, dan zou er over een aantal jaren wel weer een nieuw evenwicht ontstaan, meer in overeenstemming met onze menselijke behoeften? We waren toch niet ineens massaal sociaal gehandicapt?

Ik besloot een gebaar te maken, ten strijde tegen mijn eigen dystopie. Samen met de mannen die zich hier online verbinden wil ik een uitspraak doen over de toekomst van de internet-date. Kunnen we onze Smart-Phone zó

gebruiken dat ze zich voegt naar de veelheid aan verlangens die we nou eenmaal hebben, of zijn we willoos overgeleverd aan haar codes?

Beperkt het project zich alleen tot de homo wereld? Ik hoop het niet. Ik gebruik mijn eigen situatie om vragen te stellen over een ontwikkeling die ook gaande is in de heterowereld. In de goed-nieuwsshow van Facebook is onze manier van presenteren ook niet verstoken van narcisme. Op Tindr kunnen ook hetero's tegenwoordig in een mum van tijd een seksdate vinden. De communicatie is hooguit iets minder recht voor zijn raap, en heeft nog niet de hele heterowereld in de ban.

Misschien verliezen de straat en het café ooit definitief haar functie als ontmoetingsplek. De openbare ruimte is dan alleen nog een transferzone, een plek waar we ons toevalligerwijs tegelijkertijd bevinden, maar geen contact met onbekenden plaatsvindt. Voor het zenden van een knipoog moet je online zijn. Maar is dat erg? Het antwoord laat ik graag bij de voorbijganger die een toevallige blik werpt in mijn chatbox.